

Kasvun ja oppimisen lautakunta 19.04.2023 § 75

§ 75

Yksityisen hoidon tuen kuntalisten korotus

Valmistelijat / lisätiedot:
Mattila Virpi
Peltonen Anne
Bigos Lucia
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Rinta-Aho Harri

Kasvun ja oppimisen lautakunta päättää, että seuraavat korotukset tulevat voimaan 1.8.2023 alkaen

1

yksityisen hoidon tuen hoitorahaan liittyvä kuntalisä alle 3-vuotiaan lapsen varhaiskasvatukseen päiväkodissa ja ryhmäperhepäivähoidossa on 730 euroa kuukaudessa,

2

yksityisen hoidon tuen hoitorahaan liittyvä kuntalisä 3 vuotta täyttäneen lapsen varhaiskasvatukseen päiväkodissa ja ryhmäperhepäivähoidossa on 482 euroa kuukaudessa,

3

yksityisen hoidon tuen hoitorahaan liittyvä kuntalisä alle 3-vuotiaan lapsen varhaiskasvatukseen hoitajan kotona tapahtuvassa perhepäivähoidossa on 350 euroa kuukaudessa,

4

yksityisen hoidon tuen hoitorahaan liittyvä kuntalisä 3 vuotta täyttäneen lapsen varhaiskasvatukseen hoitajan kotona tapahtuvassa perhepäivähoidossa on 210 euroa kuukaudessa,

5

yksityisen hoidon tuen hoitorahaan liittyvä kuntalisä esiopetukseen liittyvään varhaiskasvatukseen on 120 euroa kuukaudessa.

Käsittely

Kasvun ja oppimisen toimialajohtajan estyneenä ollessa asian esitteli talous- ja hallintojohtaja Timo Ketonen.

Esittelijän tekemä lisäys päätösehdotukseen on huomioitu pöytäkirjassa.

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Yksityisen hoidon tuki on lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain nojalla maksettava tuki. Lain mukaan yksityisen hoidon tuella olevista lapsista maksetaan hoitorahaa ja tulosidonnaista hoitolisää, joiden euromäärä on sidottu kansaneläkeindeksiin. Lisäksi kunta voi maksaa harkintansa mukaan kuntalisiä, jotka korottavat hoitorahan ja hoitolisän euromäärää.

Kansaneläkelaitos (Kela) hoitaa lakisääteisten tukien maksamisen sekä erillisellä kunnan kanssa tehtävällä sopimuksella myös joidenkin kuntalisten maksamisen omien ehtojensa mukaisesti. Kunnat vastaavat yksityisen hoidon tuen kaikkien osien rahoituksesta eli Espoon kaupunki korvaa Kelalle yksityisen hoidon tuella olevien espoolaislasten lakisääteiset kustannukset sekä Kelan maksamat kuntalisät.

Lisäksi perheet maksavat varhaiskasvatusmaksun yksityisestä varhaiskasvatuspalvelusta palveluntuottajalle. Maksu perustuu palveluntuottajan ja perheen väliseen sopimukseen, Espoon kaupunki ei ole sopimusosapuoli. Varhaiskasvatusmaksun enimmäiseuromäärä vaihtelee palveluntuottajittain, sen suuruutta ei säädelä.

Yksityisen hoidon tuen lakisääteisiin osiin on tullut indeksikorotus 1.8.2022 ja 1.1.2023 alkaen. Indeksitarkistus tuli eduskunnan päätöksellä poikkeuksellisesti kesken kalenterivuoden kiihtyneen inflaation vuoksi. Lakisääteistä hoitorahaa on lisäksi korotettu 1.3.2023 alkaen.

Lapsi varhaiskasvatuksessa	ennen 1.8.2022 €	1.1.2023 alkaen €	Korotus yhteensä €
Lakisääteinen hoitoraha	178,32	192,28	13,96
Lakisääteinen hoitolisä	0 – 149,96	0 – 265,85 (1.3.23-)	115,89
Lapsi esiopetukseen liittyvässä varhaiskasvatuksessa			
Lakisääteinen hoitoraha	65,61	70,75	5,14
Lakisääteinen hoitolisä	0 - 74,98	0 - 132,93 (1.3.23-)	57,95

Yksityisen hoidon tuen kuntalisten korotusesitys

Espoon kaupunki maksaa lakisääteisten tukien lisäksi kuntalisiä yksityiseen varhaiskasvatukseen. Kuntalisiä on korotettu viimeksi vuonna 2021. Korotuksen jälkeen varhaiskasvatuksen järjestämiskustannukset ovat nousseet muun muassa kiihtyneen inflaation takia. Vuoden 2023 talousarvioon sisältyy varaus kuntalisten korotukselle noin kahdella prosentilla. Vuodesta 2022 yleinen kustannustaso on kuitenkin noussut merkittävästi enemmän, mistä johtuen tämän korotuksen arvioidaan olevan riittämätön. Pelkkien lakisääteisten tuen osien korottaminen edellä esitetyillä euromäärillä ei ole riittävä varmistamaan yksityisten varhaiskasvatuspalvelujen toimintaedellytyksiä Espoossa.

Kasvun ja oppimisen sekä Svenska rum lautakunnille esitetään, että yksityisen hoidon tuen lapsikohtaiseen kokonaiseuromäärään tehdään 1.8.2023 alkaen vastaavan tasoinen korotus kuin mitä kaupunginhallitus päätti varhaiskasvatuksen palvelusetelin arvon osalta (4.4.2023). Arvon korotus oli neljä prosenttia ja alle 3-vuotiaalla päiväkodissa kertoimen korotuksen myötä seitsemän prosenttia. Koska osa yksityisen hoidon tuen korotuksesta on jo toteutunut lakisääteisten tuen osien korotuksen kautta, esitetään korotusta palvelukohtaisesti niin, että yksityisen hoidon tuen kokonaiskorotusprosentti palveluittain on vastaava kuin palvelusetelin arvon korotusprosentti.

Yksityisen hoidon tuen kuntalisät nyt ja korotusesityksen jälkeen:

Päiväkoti ja ryhmäperhepäivähoito	Nykyinen kuntalisä €/kk	1.8.2023 alkaen kuntalisä	Korotus kuntalisä €/kk	Korotus lakis. ja kuntalisä yht. euroa	Korotus lakis. ja kuntalisä yht. %
alle 3-vuotias	680,00	730,00	50,00	63,96	7 %
3 vuotta täyttänyt	470,00	482,00	12,00	25,96	4 %
esiopetukseen liittyvä vaka	110,00	120,00	10,00	15,14	9 %
Perhepäivähoito hoitajan kotona					
alle 3-vuotias	330,00	350,00	20,00	33,96	7 %
3 vuotta täyttänyt	200,00	210,00	10,00	23,96	6 %
esiopetukseen liittyvä vaka	110,00	120,00	10,00	15,14	9 %

Lisäksi Espoon kaupunki maksaa kuntalisää 100 e/kk hoitolisän korotuksena lapsista, joista maksetaan tulosidonnaista hoitolisää. Lakisääteistä tulosidonnaista hoitolisää korotettiin 1.3.2023 alkaen enimmillään noin 100 eurolla ja tämän takia hoitolisän kuntalisään ei esitetä korotusta. Esiopetuksen osalta ei makseta yksityisen hoidon tukea, vaan se korvataan esiopetuksen järjestämispaikoiksi hyväksytyille yksityisille päiväkodeille erikseen. Korvaus on tällä hetkellä 510 e/kk.

Kunnat ovat tehneet erilaisia ratkaisuja yksityisen varhaiskasvatuksen tukemisessa. Yksityisen hoidon tuen kuntalisiä maksetaan Kuusikko-kunnista Helsingissä, Vantaalla, Turussa ja Tampereella. Oheismateriaalissa on esimerkkejä kuntalisien euromääristä muissa kunnissa. Helsinki on jo päättänyt kuntalisien korotuksista 1.8.2023 alkaen. Muiden kuntien osalta ei ole tietoa mahdollisista korotusesityksistä.

Espoon kaupunki maksaa keskimäärin suurempia kuntalisiä kuin esimerkkikunnat. Osa kunnista on keskittynyt kehittämään varhaiskasvatuksen palvelusetelillä järjestettävää varhaiskasvatusta, minkä takia yksityisen hoidon tuen kuntalisien maksaminen on lopetettu tai niiden euromääriin ei ole tehty muutoksia useampaan vuoteen.

Kun kuntalisistä on päätetty lautakunnissa, Espoon kaupunki tekee uuden sopimuksen Kansaneläkelaitoksen kanssa kuntalisien maksamisesta lakisääteisten yksityisen hoidon tukien yhteydessä. Sopimus on tehtävä kaksi kuukautta ennen kuntalisämuutosten voimaantuloa, jotta Kelalle jää riittävästi aikaa tehdä tarvittavat muutokset tukien maksatukseen.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Yksityisen hoidon tuen kuntalisä Espoon nykytila ja esitys 1.8.2023 alkaen, vertailu Kuusikko-kuntiin ja joihinkin lähikuntiin

Tiedoksi